

ความนำ

หน้าที่ 1 จาก 2

ภาคเกษตรแปรรูปมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จากข้อมูล สศช.

ปี 2563 มีมูลค่าประมาณ 1.3551 ล้านบาท อัตราขยายตัวลดลงร้อยละ 3.04 ซึ่งถือว่าเป็นระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จึงมีความสำคัญในการเร่งพัฒนาภาคการเกษตรแปรรูปให้มีศักยภาพและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันตลอดห่วงโซ่การผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จสำคัญที่ช่วยให้การดำเนิน การตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย จากความสำคัญดังกล่าว รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร เพื่อวางรากฐานการพัฒนาระยะยาว ขับเคลื่อนให้เกิดการยกระดับและแก้ไขปัญหาแก่ภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมมีบทบาทภารกิจในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม การเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพสินค้าเกษตรแปรรูปด้วยเครื่องจักร เทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายแปรรูปห่วงโซ่สินค้าเกษตร

ทั้งนี้ จากข้อมูล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวนวิสาหกิจชุมชน

ภาคการเกษตรทั้งหมด ณ เดือนพฤษภาคม 2565 มีจำนวน 85,998 ราย เป็นด้านเกษตรแปรรูปจำนวน 9,654 รายคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.2 ของวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด จากข้อมูลถือว่าเป็นสัดส่วนการแปรรูปผลผลิตมีจำนวนน้อยในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อลดความเสี่ยงจากราคาที่ผันผวนจากการบริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนดำเนินการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อความต่อเนื่องในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรลดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด โดยการปรับเปลี่ยนวิธีการจากการขายเป็นวัตถุดิบทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่การแปรรูป ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องจักรกล เครื่องทุนแรง เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือภูมิปัญญา ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป ตลอดจนการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย

จากความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร เพื่อวางรากฐานการพัฒนาระยะยาว เพื่อให้เกิดการยกระดับและแก้ไขปัญหาแก่ภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญในการกิจดังกล่าวจึงได้เสนอ โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลาย ด้วยเทคโนโลยี เครื่องจักร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดยใช้เครื่องมือการพัฒนาของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การแปรรูปเพื่อการสร้างมูลค่าและการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า (Product) โดยดำเนินกิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปเป้าหมาย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแห่งอนาคต

ความนำ

หน้าที่ 2 จาก 2

2) การพัฒนาเครื่องจักร เทคโนโลยี และผลิตภาพ (Process) โดยดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป กิจกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีทุนแรงสำหรับแปรรูปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมพัฒนามาตรฐานสำหรับธุรกิจเกษตรแปรรูปเป้าหมาย กิจกรรมการพัฒนาผลิตภาพสำหรับธุรกิจเกษตรแปรรูปเป้าหมาย 3) การบริหารจัดการธุรกิจเกษตรสร้างรายได้เข้มแข็ง (People) โดยดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเครือข่ายนักธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรอุตสาหกรรม 4) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factor) โดยดำเนินกิจกรรมการพัฒนาธุรกิจเกษตรบริการ ทั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ให้บรรลุผลเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์

3.1. เพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและแปรรูปให้แก่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสถาบันเกษตรกร หรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วยการพัฒนาเครื่องจักรเครื่องทุนแรงและเทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการเกษตรอุตสาหกรรม ตลอดจนห่วงโซ่การผลิตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

3.2. เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้แก่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสถาบันเกษตรกร หรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้มีการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรอุตสาหกรรมที่สามารถนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

